

ІННОВАЦІЙНІ ЦИФРОВІ РІШЕННЯ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ КОМПАНІЙ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У доповіді розглядається роль адаптивних інновацій у системі антикризового менеджменту підприємства. Проаналізовано сутність адаптивних інновацій, їхні види та механізми впливу на стійкість бізнесу в умовах турбулентності. Обґрунтовано, що впровадження технологічних, організаційних та продуктових адаптивних інновацій дозволяє підприємствам мінімізувати ризики, підвищити гнучкість управління та забезпечити ефективне реагування на кризові виклики.

Ключові слова: адаптивні інновації, антикризовий менеджмент, гнучкість підприємства, інноваційна стратегія, ризики, стійкість бізнесу.

Abstract

The report examines the role of adaptive innovations in the anti-crisis management system of an enterprise. The essence of adaptive innovations, their types and mechanisms of influence on business stability in turbulent conditions are analyzed. It is substantiated that the implementation of technological, organizational and product adaptive innovations allows enterprises to minimize risks, increase management flexibility and ensure an effective response to crisis challenges.

Keywords: adaptive innovations, anti-crisis management, enterprise flexibility, innovation strategy, risks, business sustainability.

Результати дослідження

У сучасних умовах динамічного розвитку ринку, глобальної конкуренції та частих змін зовнішнього середовища ефективне управління бізнес-процесами стає одним із ключових факторів успіху компанії. Інноваційні цифрові рішення сьогодні виступають не просто допоміжним інструментом, а стратегічним ресурсом для підвищення продуктивності, оптимізації ресурсів, підвищення гнучкості та швидкого реагування на зміни ринкової кон'юнктури.

Серед ключових інноваційних рішень особливу роль відіграють системи автоматизації управлінських та виробничих процесів, цифрові платформи для внутрішньої комунікації, хмарні сервіси та інструменти аналітики великих даних. Використання таких технологій дозволяє компаніям оптимізувати витрати, скоротити час прийняття рішень, підвищити точність планування ресурсів і продукції, а також забезпечує своєчасне реагування на зміни попиту та поведінки споживачів [1].

Важливим напрямом є застосування штучного інтелекту (ШІ), машинного навчання та алгоритмів прогнозової аналітики. Вони допомагають автоматизувати рутинні операції, аналізувати великі масиви даних, виявляти закономірності в поведінці клієнтів та ринку, а також приймати ефективні управлінські рішення на основі достовірної інформації. Це дозволяє значно знизити вплив людського фактору та підвищити точність і швидкість роботи компанії навіть у кризові періоди або під час форс-мажорних ситуацій.

Окрему увагу слід приділити цифровізації взаємодії з клієнтами, яка сьогодні стає стратегічним напрямом розвитку сучасних компаній. Інноваційні цифрові рішення дозволяють формувати омніканальні платформи продажу та сервісного обслуговування, що об'єднують офлайн- та онлайн-канали, створюючи єдиний, зручний для споживача простір взаємодії. Крім того, впровадження персоналізованих цифрових сервісів, онлайн-консультацій, чат-ботів, інтерактивних платформ та мобільних застосунків підвищує оперативність обслуговування, дозволяє швидко реагувати на запити клієнтів і задовольняти їхні індивідуальні потреби.

Цифровізація взаємодії сприяє підвищенню лояльності споживачів, оскільки клієнти отримують зручні, швидкі та інтерактивні сервіси, що формують позитивний досвід користування. Водночас це забезпечує збереження існуючої клієнтської бази, допомагає залучати нові ринкові сегменти, особливо молодих цифрово орієнтованих споживачів, та відкриває можливості для розвитку додаткових сервісів і продуктів. Системне використання таких рішень дозволяє компаніям отримати конкурентні переваги, підвищити ефективність маркетингових кампаній, точніше прогнозувати попит і формувати більш персоналізовані пропозиції. В результаті цифровізація взаємодії з клієнтами стає не просто інструментом обслуговування, а потужним фактором стратегічного зростання та зміцнення позицій на ринку [2].

Не менш важливим аспектом є розвиток цифрової культури та людського капіталу всередині підприємства. Підвищення кваліфікації працівників, формування навичок роботи з сучасними цифровими інструментами, стимулювання інноваційної активності та культивування гнучкості дозволяють організації швидко адаптуватися до змін та ефективно використовувати потенціал цифрових рішень [1-3].

Таким чином, впровадження інноваційних цифрових рішень є стратегічним напрямом розвитку сучасних компаній. Вони забезпечують комплексну оптимізацію операційної діяльності, підвищення ефективності ресурсів, стійкість бізнесу в умовах високої невизначеності та створюють передумови для довгострокового зростання і конкурентоспроможності на ринку.

Висновки

Адаптивні інновації є ключовим інструментом забезпечення стійкості та конкурентоспроможності підприємства в умовах економічної нестабільності та швидкоплинних змін зовнішнього середовища. Вони охоплюють технологічні, організаційні та продуктові сфери, забезпечуючи швидке реагування на ринкові виклики, оптимізацію ресурсів та мінімізацію ризиків. Успішне впровадження таких інновацій неможливе без розвитку людського капіталу та формування культури гнучкості всередині компанії. Таким чином, адаптивні інновації не лише допомагають пом'якшувати негативні наслідки криз, а й створюють умови для стратегічного оновлення, довгострокового розвитку та зміцнення конкурентних позицій на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Камінський, Л.-Р. Методичні підходи до дослідження інноваційної діяльності підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. №59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-144>
2. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: початковий посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.
3. Постова В. В. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємств ресторанного бізнесу. *Економіка та суспільства*. 2021. №24.

Манжула Дарія Русланівна – студентка групи МВКД-22б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail:

Науковий керівник: Єпіфанова Ірина Юрійвна – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: yepifanova@vntu.edu.ua

Manzhula Daria – student, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail:

Yepifanova Iryna – Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Finance and Innovation Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: yepifanova@vntu.edu.ua